

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Begrotingscommissie

9.2.2006

WERKDOCUMENT nr. 4

over de eerste reactie op de herziene versie van het Interinstitutioneel Akkoord die de Commissie op 1 februari 2006 heeft voorgesteld

Begrotingscommissie

Rapporteur: Reimer Böge

INLEIDING

Op verzoek van het Europees Parlement (in zijn resolutie die op 1 december 2005 werd aangenomen) heeft de Commissie op 1 februari een herziene versie van het interinstitutioneel akkoord aangenomen. Dit document ging vergezeld van een brief van Voorzitter Barroso aan Voorzitter Borrell en kanselier Schüssel.

Teneinde de onderhandelingen over het interinstitutioneel akkoord te vergemakkelijken, heeft de rapporteur in werkdocument nr. 3¹ elf kernpunten voorgesteld die de politieke prioriteiten van het Parlement op basis van zijn onderhandelingspositie vertegenwoordigen. In hetzelfde document heeft de rapporteur erop gewezen dat de prioriteiten van het Europees Parlement voor het financiële kader van het volgend interinstitutioneel akkoord (IIA) zowel van kwantitatieve als van kwalitatieve aard zijn. De kernpunten voor het IIA zijn van fundamenteel belang in termen van de mondiale overeenkomst die het Europees Parlement wil bereiken.

Deze punten zijn slechts enkele van de verzoeken van het Europees Parlement. Het Europees Parlement zal nog meer amendementen aan de tekst van de overeenkomst aanbrengen. De rapporteur is van mening dat het hele interinstitutioneel akkoord een aanvulling op de financiële vooruitzichten vormt. Hoe meer het financiële kader wordt beperkt, hoe meer het Europees Parlement moet aandringen op efficiëntie van de procedures en inhoud van het interinstitutioneel akkoord. De methode dat die delen van het interinstitutioneel akkoord die niet veranderen, automatisch worden aanvaard, wordt door het Europees Parlement niet gesteund.

Van de elf kernpunten met betrekking tot belangrijke kwantitatieve en kwalitatieve elementen zijn er in de herziene ontwerpversie van het interinstitutioneel akkoord² slechts twee overgenomen en dan nog alleen gedeeltelijk:

- **Flexibiliteit:** het jaarlijkse bedrag wordt over de hele periode per jaar verhoogd van 200 tot 700 miljoen en er wordt een breder bereik voor onvoorziene behoeften voorzien, maar ook meerjarige vereisten (4,9 miljard over de hele periode). Dit bedrag ligt veel lager dan wat het Europees Parlement had voorgesteld.
Er wordt geen melding gemaakt van verlichting van de zware toepassingsprocedure. Met dergelijke flexibiliteitsinstrumenten is het niet mogelijk systematisch ondergefinancierde programma's uit te voeren.
- Het Solidariteitsfonds (maximaal 1 miljard per jaar) is uit het financieel kader gehaald. Het Globalisatiefonds (maximaal 500 miljoen per jaar), waarom de Raad had verzocht, blijft ook buiten dit kader.

De andere kernpunten komen helemaal niet in de herziene versie van het IIA voor. De meeste ervan staan wel vermeld in de brief waarnaar in de openingsalinea wordt verwezen, maar de formulering is vrij zwak en de Commissie spreekt zich niet duidelijk uit ten gunste van de verzoeken of privileges van het Parlement ten opzichte van de prioriteiten van de Raad.

Dit geldt ook voor de herzieningsclausule die de Commissie in de vorm van een Witboek in 2008-2009 moet voorleggen en waarin alle aspecten van de EU-uitgaven en -middelen aan bod moeten komen. Er wordt evenmin melding gemaakt van de rol van het Europees Parlement bij de beslissing tot uitbreiding, wijziging of bevestiging van de bestaande bepalingen. Bovendien

¹ PE 367.953v01-00.

² COM(2006)0036.

ontbreekt een bindende routekaart.

In dit opzicht is de rapporteur van mening dat het herziene voorstel van de Commissie niet kan dienen als basis voor eerlijke onderhandelingen tussen het Europees Parlement en de Raad. De rapporteur vindt dat de Commissie betreffende het interinstitutioneel akkoord onvoldoende leiderschap heeft getoond.

Indachtig de behoefte om bij de voorbereidingen van de onderhandelingen vertragingen te vermijden, geeft de rapporteur aan hoe de kernpunten volgens hem in het interinstitutioneel akkoord zouden moeten worden behandeld om de prioriteiten van het Europees Parlement te weerspiegelen. Een volledig herziene versie van het internationaal akkoord waarin alle punten aan bod komen, zal op tijd voor de volgende dialoog als tweede stap worden voorgesteld.

1. Flexibiliteit

De instellingen erkennen dat flexibiliteitsmechanismen nodig zijn om onvoorziene behoeften en onverwachte crisissen tijdens de volgende financiële periode te kunnen opvangen en om niet-geprogrammeerde acties te financieren. Het aanleggen van reserves voor de nodige flexibiliteit maakt integraal deel uit van het algehele interinstitutioneel akkoord. De flexibiliteitsreserves worden buiten het financieel kader geplaatst. Het globale bedrag voor flexibiliteit zou over een periode van 7 jaar tot 0,03 % van het gecumuleerde BNI van de EU moeten bedragen.

Als een onvoorziene gebeurtenis of een nieuw initiatief financiering behoeft, zal de Commissie aangeven of het mogelijk is de begrotingsrubrieken hiervoor te herprogrammeren of dat de ongebruikte kredieten binnen en over alle begrotingsrubrieken worden herverdeeld. Indien de eerste twee mogelijkheden onvoldoende blijken te zijn, zal de Commissie voorstellen nieuwe kredieten op te voeren door de flexibiliteitsreserve aan te spreken.

De verschillende flexibiliteitsreserves worden als volgt aangelegd:

- reserve voor concurrentiekracht: maximaal 7 miljard euro onder rubriek 1a);
- reserve voor cohesie: maximaal 3 miljard euro onder rubriek 1b);
- reserve voor het Solidariteitsfonds tot maximaal 6,2 miljard euro onder rubriek 3;
- reserve voor noodhulp: maximaal 1,5 miljard euro onder rubriek 4;
- reserve voor leningwaarborgen: maximaal 3 miljard euro onder rubriek 4.

Naast deze reserves wordt een niet-toegekende flexibiliteitsreserve tot maximaal 3,5 miljard euro voor niet-geprogrammeerde acties en onvoorziene gebeurtenissen aangelegd.

De Commissie zal een voorstel voor de inzet van de flexibiliteitsreserves doen nadat ze de volgende mogelijkheden heeft onderzocht:

- herprogrammering binnen de betrokken rubriek
- herverdeling van ongebruikte kredieten binnen en over rubrieken
- nieuwe kredieten opvoeren als de eerste twee mogelijkheden onvoldoende zijn

Wanneer het flexibiliteitsinstrument onder een bedrag van 200 miljoen per jaar wordt ingezet en wanneer beide takken van de begrotingsautoriteit het niet eens kunnen worden, kan de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen beslissen over verplichte uitgaven en het Europees Parlement over niet-verplichte uitgaven (volgens de procedures uit artikel 272 van het Verdrag).

2. Financieel Reglement

De instellingen erkennen hun verantwoordelijkheid om te zorgen voor een betere tenuitvoerlegging van de begroting en om de zichtbaarheid en het voordeel van EU-financiering voor de burgers te verbeteren zonder de vooruitgang die bij de laatste herziening is bereikt in het gedrang te brengen. Zij voeren een grondige herziening van de vigerende reglementen uit¹, zowel van de beginselen als van de tenuitvoerleggingsregels, teneinde de procedures te vereenvoudigen en de tenuitvoerlegging van de begroting te vergemakkelijken.

De instellingen zijn het eens over de hiervoor vermelde elementen in het IIA en stemmen ermee in de verdere wetgevende procedure voort te zetten, volgens een echte overlegprocedure die beide takken van de begrotingsautoriteit op gelijke voet plaatst.

3. Certificering door de lidstaten

Vóór september 2006 zal de Commissie een lijst voorleggen van alle nationale organen die namens de lidstaten een certificering mogen afgeven over de Europese fondsen die zijn besteed voor beleidslijnen die onder gezamenlijke bevoegdheden worden uitgevoerd.

Vóór december 2006 zal de Rekenkamer zijn standpunt over deze door de Commissie aangeduide nationale organen geven.

Tegen april 2007 zullen het Europees Parlement en de Raad hun mening over de lijst van de Commissie geven.

Op basis van de verschillende standpunten zal de begrotingsautoriteit in samenspraak met de Commissie en de Rekenkamer de procedure opstellen die de lidstaten moeten volgen om de Commissie en de Rekenkamer certificering van de rekeningen te geven.

4. Nieuwe financiële instrumenten

De instellingen zijn het erover eens dat de invoering van cofinancieringsmechanismen nodig is om de hefboomwerking van de EU-begroting te versterken door de stimulering van financiering te vergroten. Ze zijn het ermee eens alle typen financiële instrumenten die als katalysator voor overheids- en particuliere investeerders dienen, aan te moedigen. Op basis hiervan zou de Commissie aangepaste voorstellen moeten doen.

Het risicokapitaal van de EIB zal in de periode 2007-2013 tot 10 miljard euro worden opgetrokken. De Commissie zal aan de begrotingsautoriteit verslag uitbrengen over de activiteiten die door de EIB en het EIF worden gefinancierd ter ondersteuning van investeringen die met EU-programma's verband houden (voornamelijk trans-Europese netwerken, onderzoek en het MKB).

5. Herzieningsclausule

De onderhavige overeenkomst, met inbegrip van de bijlage (de tabel over financiële vooruitzichten), is onderworpen aan een herzieningsclausule om in een dynamische omgeving de nodige aanpassingen mogelijk te maken en om de uitgavenprioriteiten indien nodig te herverdelen.

¹ Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2005, PB L 248 van 16.9.2002, blz. 1.

De Commissie heeft toegezegd om eind 2008 een volledige, uitgebreide herziening uit te voeren van alle aspecten van de financiële vooruitzichten, eigen middelen en uitgaven, waarbij een duidelijke rol voor het Europees Parlement is weggelegd.

Er wordt een ad-hocwerkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de begrotingsautoriteit, opgericht die de begrotingsautoriteit op de hoogte houdt van de vooruitgang die bij deze herziening wordt geboekt en waar nodig haar mening vraagt. De begrotingsautoriteit zou elk jaar vóór het overleg van juli een voortgangsverslag moeten ontvangen.

Beide takken van de begrotingsautoriteit moeten uiterlijk in maart 2010 beslissen over de bevestiging, wijziging of verwerping van de herziening en van het IIA.

6. Het systeem van eigen middelen hervormen

De instellingen erkennen de behoefte om de Europese Unie doorzichtige en onafhankelijke eigen middelen ter vervanging van het huidige systeem te geven. Ze zijn het erover eens dat de voorbereidingen voor het opzetten van een dergelijk systeem moet worden toevertrouwd aan een conferentie waarbij het Europees Parlement en de nationale parlementen betrokken zijn. Deze conferentie kan bepaalde koersen aangeven met het oog op de voorstellen van de Commissie die tegen eind 2008 moeten worden voorgesteld.

7. Agentschappen

De instellingen zijn het erover eens dat er buiten de tabel van het financieel kader bindende plafonds voor de agentschappen moeten worden vastgesteld omwille van de transparantie tussen de agentschappen en de communautaire programma's. De plafonds van de specifieke rubriek kunnen alleen worden gewijzigd door een beslissing van de begrotingsautoriteit conform de bepalingen die in artikel xx van het IIA (flexibiliteit) zijn vastgelegd.

8. Administratieve uitgaven

De instellingen zijn het erover eens dat omwille van de transparantie een aparte rubriek voor alle administratieve uitgaven moet blijven bestaan. De Commissie zal de nodige voorstellen doen voor een bindend plafond dat het systeem van een begroting op basis van activiteiten in ere houdt.

9. Democratische controle en coherentie van externe acties

De instellingen erkennen de behoefte aan een rationalisering van de verschillende instrumenten voor externe acties. Ze zijn het er evenwel over eens dat een dergelijke rationalisering van instrumenten en concentratie van programma's voor beheerfaciliteiten niets mag afdoen aan de bevoegdheden van de wetgevende autoriteit. Er wordt een specifieke procedure opgesteld om de rechten van het Parlement in het indicatieve meerjarencader en de strategiedocumenten te behouden door een voorafgaande raadpleging van het Europees Parlement en de Raad door de Commissie (termijnen nog nader te bepalen), die zich ertoe verbindt het voorstel in te trekken als een van beide takken van de begrotingsautoriteit hierom vraagt.

De instellingen erkennen dat de herstructurering van de externe instrumenten niets mag afdoen aan de privileges van het Europees Parlement, met name inzake de opstelling van een indicatief

meerjarenkader en de strategiedocumenten.

10. EOF

Het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) wordt als gevolg van de onderhandelingen in de begroting opgenomen. Het plafond van het financiële kader wordt dienovereenkomstig bijgesteld.

11. Andere kwesties over begrotingsdiscipline

Alle bestaande bepalingen over begrotingsdiscipline (GBVB, financiële programmering) blijven behouden.